

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko – Neretvanska Županija
OPĆINA PROZOR – RAMA
Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije**

Općina Prozor-Rama, Kralja Tomislava bb, tel/fax: ++ 387 36 771 912, 771 342,
e-mail: razvoj@prozor-rama.org , poduzetnistvo@prozor-rama.org
www.prozor-rama.org

IZVJEŠĆE O RADU
za period 01.01. - 31.12. 2018. godine

Prozor-Rama, veljača 2019. godine

UVOD

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije utemeljena je Odlukom o osnivanju općinskih službi za upravu općine Prozor – Rama („Sl. glasnik općine Prozor – Rama broj 03/08) i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi u Općini Prozor – Rama.

Služba je u ovom izvještajnom periodu obavljala poslove iz djelokruga rada Službe, a posebno:

Pripremala prijedloge odluke i druga akta iz oblasti gospodarstva koje su u ovlasti Općine, surađivala sa drugim općinskim Službama, pripremala informacije, izvješća, obrazloženja za Općinsko vijeće,

Pratila i analizirala stanje u gospodarstvu te stanje zaposlenosti, predlagala poticajne mjere, izrađivala analize i izvješća, davala informacije i stručne pomoći potencijalnim ulagačima, te u tom smislu pripremala prijedloge akata koje donose jedinica lokalne samouprave.

Vodila potrebite evidencije, izdavala uvjerenja, potvrde, rješenja i sl., surađivala s određenim strukovnim udrugama u gospodarstvu, poljoprivredi.

Vodila korespondenciju po zahtjevima i dopisima s viših razina vlasti za određenim podatcima i informacijama iz oblasti Službe u cijelosti, surađivali sa regionalnim i međunarodnim organizacijama u aktivnostima od značaja za gospodarstvo.

Poslove iz djelokruga rada Službe obavljalo je 16 uposlenika.

Poslovi unutar Službe odvijali su se kroz dva Odsjeka:

1. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivrednu i turizam:

I- Poslovi iz oblasti turizma

II- Poslovi iz oblasti vodoprivrede i okoliša

III- Poslovi iz oblasti poduzetništva i obrta,

IV- Poslovi iz oblasti poljoprivrede, veterinarstva, zemljišta i statistike

2. Odsjek za financije

I. POSLOVI IZ OBLASTI TURIZMA

1. Razvojni projekti

Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014.-2020. - CE CENTAR- Centar za poduzetništvo mladih

Pod nazivom CE CENTAR - Centar za poduzetništvo mladih, aplicirali po EU pozivu za prekograničnu suradnju Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014–2020.

Zajednički je to projekt prekogranične suradnje između Općine Tomislavgrad kao vodećeg partnera, te ostalih partnera: Gad Pleternica, Asocijacija proslavnih žena Crne Gore, Općine Prozor-Rama, Udruge za regionalni razvitak u BiH.

Opći cilj projekta je jačanje poslovne infrastrukture i prekogranične suradnje kroz uspostavu i razvoja poduzetničkih centara i institucija za poslovnu potporu koje osiguravaju mesta na

kojima se mogu razviti prekogranični poslovni klasteri i mreže kako bi se podržale inovacije i olakšao pristup međunarodnim tržištima. Poduzetnici se mogu savjetovati, surađivati i stvarati bolje uvjete odgovarajućom tehnologijom, kako bi stvorili nova radna smjesta i poboljšali uvjete na tržištu.

Interreg IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014–2020 - Veslački centri – Zajednički zaveslaji

Urađen i Europskoj uniji apliciran projekt prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora. Naziv projekta je Veslački centri – Zajednički zaveslaji, (Rowing centers – Joint waves).

Ovim projektom prekogranične suradnje između grada Vrlike, Općine Prozora – Rame i grada Tivta, gdje bi naša općina bila vodeći partnera, a zove se „Veslački centri – Zajednički zaveslaji“ predviđena je izgradnja smještajnih kapaciteta za veslače i njihove goste i drugih sportskih kapaciteta u ove tri jedinice lokalne samouprave, i to kao nastavak ranijeg uspješnog zajedničkog projekta „Od jezera do jezera“ kojim su prije nekoliko godina na Ramskom i Peručkom jezeru uspostavljeni veslački centri sa svim potrebnim sadržajima.

Arheološka istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu u općini Prozor-Rama

Općina Prozor - Rama, uz suglasnost Zavoda za zaštitu kulturno povijesnog naslijeđa, do sada je provela tri faze istražnih radova na arheološkom nalazištu Gradac kod Ljubunaca - Uzdola, općina Prozor – Rama.

Prva faza istražnih radova obavljena je u periodu 10.5. - 1.6.2017. godine, pod stručnim vođenjem prof. Snježane Vasilj, a o navedenim radovima sačinjen je Elaborat.

Prva faza pokazala je da se radi o veoma zanimljivom lokalitetu arheoloških istraživanja. Pronađena je rimska cisterna koja po svojoj veličini i kvaliteti gradnje upućuje da se radi o važnom i velikom rimskom naselju.

Između različitih arheoloških nalaza posebno se, svojim značajem, izdvaja impozantan kameni spomenik s reljefom božanstva (ilirskog boga Silvana ili rimskog Merkura). Posebno mjesto, pri razmatranju dosadašnjih rezultata arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu, pripada nalazima od keramike. Zbog bogatstva formi, različitih načina izrade i ukrašavanja, jasno da pripadaju ranim - prapovijesnim periodima ovoga kraja.

Druga faza arheoloških istraživanja, provedena na lokalitetu Gradac od 3. - 18. listopada 2017. godine, podrazumijevala je:

- nastavak istraživanja antičke arhitekture ostaci koje su, u značajnom obimu, istraženi i registrirani već tijekom I. faze i
- otvaranje sondi, kako bi se došlo do slojeva prapovijesnih kultura registriranih kroz raznovrstan keramički materijal do kog se došlo u okviru prethodne istraživačke kampanje.

Rezultat je bio otkriće:

- dijelova rimske arhitekture u koju je, na sjevernoj strani bila ukomponirana kasnoantička bazilika s baptisterijem i krstionicom križnog tlora u kopanu u podnicu

- bogat pokretni arheološki materijal: fragmenti kamene plastike, željezna oruđa i oružja, nakit i keramika
- prapovijesne arhitekture – stambeni objekti iz kasnog brončanog doba i bogati keramički nalazi.

Treća faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac provedena je u vremenu od 23.7. – 3.8. 2018. godine. Istraživanja crkve (pronađene u drugoj fazi istraživanja u listopadu 2017.) bio je prioritetni cilj ove faze istraživanja.

Kako je tijekom ove, ali i prethodne istraživačke faze, potvrđen kontinuirani razvoj ovog lokaliteta od najranijih prapovijesnih perioda, točnije eneolitika ca 2300 g. pr. Krista pa do kasne antike, 5. st. po Kristu, nije potrebno posebno naglašavati o kakvom se značajnom arheološkom lokalitetu ovdje bradi.

Po ovoj aktivnosti Općina podnijela poseban projekt Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K. Cilj projekata je unaprjeđenje turističke ponude i prepoznatljivost lokaliteta Gradac kod Ljubunaca, Uzdola, općina Prozor-Rama kroz nastavak arheoloških istraživanja, izgradnja i uređenje puta, urađene nadstrešnice (zaštita cisterne i drugih arheoloških nalazišta), izgradnja vidikovca, konzervacija arheoloških nalazišta, te postavljanje signalizacije. Ministarstvo po ovom projektu nije odobrilo nikakva sredstva.

Sudjelovanje u projektu: Razvoj turizma na tri jezera

U 2018.godini uspješno završen projekt Razvoj turizam na tri jezera. U projekt su bile uključene općine Posušje, Prozor – Rama/Agencija za lokalnih razvoj Prozor-Rama i Jablanica. Nositelj projekta je bila udruga LINK Mostar. Projekt je financiran iz sredstava GIZ-a 80%, a ostatak od 20% financiraju tri uključene općine. Rezultat projekata je između ostalog, izrada baza podataka o turističkim resursima, poboljšane sposobnosti davanja turističkih usluga za veći broj lokalnih aktera, sačinjen plan turističke promocije, realizirana karta područja sa turističkim resursima u elektronskom formatu, izrađene promotivne brošure, nabavljeni promotivnih štandova.

Ostali projekti:

Aplicirali projekte Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K:

- „Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera“ u suradnji sa Agencijom za lokalni razvoj Prozor-Rama
- „Uređenje informativnoga centra u Prozoru, atraktivnih staza i vidikovaca na lokalitetima Gradac i Zahum“

Po navedenim projektima nije bilo odobravanja aktivnosti niti sredstava.

2. Redovne aktivnosti u oblasti turizma

Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima i sudjelovanje na seminarima

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije nositelj je mnogih aktivnosti i suradnje sa nadležnim ministarstvima, fondovima te dostavljeni potrebite podatke, informacije;

-Po Programu javnih investicija u Federaciji BiH, Ministarstvu gospodarstva HNŽ-a, redovito su dostavljeni podatci o realizaciji kapitalnih projekata u formi IP obrazaca za I, II, III i IV kvartal 2018. goine, za projekte :

- a) Vodoopskrba za naselja po obodu Ramskog jezera i sanitacija uže gradske zone,
- b) Izgradnja doma za stare i nemoćne osobe "Rama",
- c) Izgradnja poduzetničkih zona,
- e) Izgradnja gradske tržnice,
- f) Sanacija deponije smeća Ponir i izgradnja reciklažnog dvorišta-sortirnica, a sve u cilju ažuriranja baze podataka i izrade Programa javnih investicija federacije BiH, za period 2020. – 2022. godina.

- sudjelovali u pripremi dokumenata sa Savezom Općina i Gradova F BiH kako bi se mogli identificirati zajednički izazovi vezani za razvoj strateškog upravljanja u F BiH, (informacije i podatci koji se odnose na periodično istraživanje o trenutnom statusu strateško-planske dokumentacije, uključujući informacije o realizaciji strateških dokumenata općine i postojanju odgovarajućih struktura zaduženih za koordiniranje razvojnih aktivnosti (04/2018.)

-Urađeno je Izvješće o provedbi projekata i poticajnih mjeri općine Prozor-Rama u 2017.godini, a koje se odnose na malo gospodarstvo i isto dostavljeno Ministarstvu gospodarstva HNŽ-a., broj 04/1-26-314/18 od 06.02.2018.godine.

-Ministarstvu gospodarstva HNŽ-a, dostavljeni su podatci o planovima općine Prozor-Rama za 2018. godinu, vezano za podršku sektoru malih i srednjih poduzeća (malom gospodarstvu), uvjetima i načinu financiranja, broj:04/1-26-834/18 od 17.04.2018.godine.

-Federalnom Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, dostavljeni su podatci-dokumentacija o poslovnim zonama u općini Prozor-Rama, a u cilju početka implementacije projekta Informacijskog registra poduzetničkih zona u Federaciji BiH.

Urađene informacije, Odluke u 2018. godini, upućene Općinskom vijeću:

- Informacija o stanju gospodarstva i oblasti zapošljavanja u općini Prozor-Rama
- Informacija o stanju i razvojnim mogućnostima turizma na području općine Prozor-Rama.
- Informacija o stanju poljoprivrede općine Prozor-Rama za 2017. godinu.
- Informacija o stanju lova i ribolova općine Prozor-Rama za 2017. godinu.
- Informacija o stanju i zaštiti okoliša
- Informacija o izvršenoj privatizaciji,
- Informacija o utrošku proračunskih sredstava za zdravstvo i školstvo,
- Informacija o stanju i korištenju energije iz obnovljivih izvora,
- Informacija o stanju naplate koncesijske naknade,
- Informacija o tijeku postupka donošenja Odluke o zaštiti izvorišta Krupić,
- Informacije o izvješćima o radu javnih poduzeća,
- Informacije i odluke vezane za planiranje i izvršavanje Proračuna,

- Odluka o radnom vremenu trgovinskih, ugostiteljskih, obrtničkih i srodnih radnji i djelatnosti općine Prozor-Rama
- Odluka o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području Općine, Sudjelovanje u pripremi i drugih informacija i odluka vezanih za ostale službe Općine.

Stručna predavanja – radionice, seminari

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH u suradnji s Centrom za europske integracije i projekte Sveučilišta u Mostaru uz potporu Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU te Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske održali su radionicu na temu: Mogućnost suradnje republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine kroz programe Europske teritorijalne suradnjeM.

Sudjelovali na radionici koju je organiziralo Ministarstvo gospodarstva/privrede HNŽ/K za jedinice lokalne samouprave povodom izrade Županijskog/Kantonalnog akcijskog plana energetske efikasnosti i općinskih Programa poboljšanja energetske efikasnosti jedinica lokalne samouprave.

Centar za istraživanja, edukaciju, razvoj i izobrazbu – CIERI Sveučilišta Hercegovina organizirao je okrugli stol pod nazivom Izmjena zakonskog okvira kao preduvjet snažnom razvoju turizma u Federaciji Bosne i Hercegovine, na kojem smo sudjelovali. Suradnici Federalne ministrike okoliša i turizma dr. Edite Đapo, su prezentirati prijedloge zakonskih rješenja nakon čega je bila upriličena rasprava o mogućim pravcima razvoja, o aktualnim problemima u sektoru turizma, hotelijerstva i ugostiteljstva kao i o načinima na koji akademска zajednica može adekvatno odgovoriti razvoju struke i potrebama na tržištu rada kroz svoje programe.

Sudjelovali na radionicama - Program izgradnje kapacitete u oblasti uspravljanja otpadom. U 2016.god. Švedska agencije za međunarodni razvoja (SIDA) i Svjetska banka su potpisale ugovora o suradnji prema kojem će SIDA financirati unapređenje dugoročne održivosti aktivnosti uspravljanja čvrstim otpadnom u BiH, a koje će provoditi Svjetska banka. Jedna od komponenti ove suradnje je projekt „Tehnička pomoć za izgradnju kapaciteta i ojačanje institucije u oblasti uspravljanja čvrstim otpadnom u BiH“. Za provedbu projekta je odabran međunarodni konzorcij kojeg čine dvije kompanije: COWI (Danska) i LDK Consultants (Grčka).

Sudjelovali na edukativnoj radionici u Livnu koju je organiziralo Upravljačko tijelo i Zajedničko tajništvo za aplikante zainteresirane za financiranje svih projektnih ideja u okviru IPA Programa prekogranične suradnje između Hrvatske - Bosne i Hercegovine - Crne Gore 2014-2020. Osim predstavljanja drugog poziva za dostavljanje projektnih prijedloga, sedam informativnih radionica u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori predstavljena je izvrsna prilika za umrežavanje za potencijalne kandidate.

U sklopu projekta „Razvoj turizma na tri jezera“ sudjelovali na nekoliko radionica kao i svečanom otvaranju Info punkta na Jablaničkom jezeru, koje je organiziralo Udruženje za poduzetništvo i posao LiNK u suradnji sa ostalim partnerima na projektu, te na završnoj konferenciji projekta „Razvoj turizma na tri jezera“ koja je održana u Mostaru.

Sudjelovali na radionici „Povlačenje bespovratnih sredstava iz EU fondova“ koju je organizirala Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Sudjelovali na sajmu Dani šljive Prozor – Rama 2018“ - 13. Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma, a u sklopu Sajma održana je radionica na temu turizma.

U organizaciji Agencije za državnu službu sudjelovano je na seminaru; Upravni postupak Sudjelovali na seminaru u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, Ekonomski dobrobitin ciljane i kontrolirane zaštite, te njezine koristi za okoliš

II. POSLOVI IZ OBLASTI VODOPRIVREDE I OKOLIŠA

Vodoprivreda

Donošenje Odluku o zaštiti izvorišta „Krupić“

U tekućoj godini općina Prozor-Rama je nastavila sa dalnjim postupanjem, odnosno dopunom prethodno dostavljene dokumentacije, koja se odnosi na postupak donošenja Odluke o zaštiti izvorišta vrela Krupić, a sve sukladno naputku od Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Dostavljanjem dokumentacije općina Prozor-Rama je ispoštovala sve obveze sukladno članku 11. Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za određivanje zona sanitарне zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodo snabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije BiH“, broj:88/12). Nakon provedenog postupka (2011-2018.god.), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na temelju članka 68. stavak (4) Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06), na prijedlog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, na 153. Sjednici održanoj 17.08.2018. godine donosi ODLUKU O ZAŠTITI IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE VRELO KRUPIĆ OPĆINA PROZOR-RAMA.

Općina Prozor-Rama je zaprimila Rješenje broj: UP/40-1/25-4-98/18 od 25.09.2018.godine kojim se korisniku objekta, JKP „Vodograd“ d.o.o. Prozor-Rama, izdaje Vodna dozvola za zahvatanje vode sa izvorišta „Krupić“ za potrebe javne vodoopskrbe naselja na području općine Prozor-Rama.

Vršeno je izjašnjavanje Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u postupku rješavanja žalbi žalitelja izjavljene na Rješenje „Agencije za vodno područje Jadranskog mora“ Mostar, vezano za korištenje vode Krupića za ribarstvo.

Savezu Općina i Gradova Federacije BiH dostavljeni su podatci (upitnik) o upravljanju seoskim vodovodima u BiH, u okviru projekta „Voda za sve“ od 20.02.2018. godine.

Razvojni projekti za zaštitu okoliša

Prijave na javne pozive

Aplicirali projekt Ministarstvu okoliša i turizma Federacije BiH :

„Izgradnja postrojenja za selekciju komunalnoga otpada u općini Prozor-Rama.“ (Federalno ministarstvo okoliša i turizma financijski je podržalo ovaj projekt u iznosu od 52.298,35 KM

„Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima“ iz Program 2. „Sufinanciranje projekata za unaprjeđenje upravljanja komunalnim otpadom na području F BiH). Općina je odredila lokaciju za razdvajanje otpada (sortirnicu) koja je ucrtana u Prostorni plan općine. Na predviđenoj lokaciji koja se nalazi u blizini deponije otpada Duška kosa u Poniru, planirano je da se dovozi prikupljeni miješani otpad sa prostora općine, odlaže u prihvatni bunker iz kog transportnom trakom ide na proces ručnog razdvajanja.

Aktivnosti koje bi se provodile su: pripremni radovi, zemljani radovi, betonski plato, hala, nadstrešnice, ograda, montažni tipski kontejner, oborinska odvodnja, vodovod i kanalizacija, elektroinstalacije, oprema za preradu otpada, kolska vaga, protupožarna zaštitna.

Aplicirali projekte Fondu za zaštitnu okolišna F BiH:

- Nabava specijaliziranoga vozila za sakupljanje i odvoz čvrstoga potpada. Cilj projekta je zaštita okoliša kroz uspostavu sustava prikupljanja i odvoza komunalnog otpada u manje pristupačnim mjestima na području općine Prozor-Rama sa lošom infrastrukturom (ne projektiranim, užim i strmim lokalnim putovima i ulicama). Nije bilo pozitivnog odgovora.
- Izgradnja postrojenja za selekciju komunalnoga otpada u općini Prozor-Rama“

Aplicirali projekt prekogranične suradnje - Interreg IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014–2020.

Program poticaja za zapošljavanje u općini Prozor-Rama za 2018.

Javni poziv objavljen je 29.06.2018. godinu.

Korisnici sredstava po javnom pozivu mogu biti fizičke i pravne osobe – obrti, mala i srednja poduzeća koja ostvaruju povećanje uposlenih na poslovima proizvodnje i prerade, na području općine Prozor-Rama. Podnositelji trebaju ispunjavati sve zakonom predviđene uvjete za djelatnost po kojoj traže poticaj za zapošljavanje.

Djelatnosti koje su prihvatljive za poticanje su slijedeće (Klasifikacija djelatnosti BiH 2010):

Oblast 10 – Proizvodnja prehrabnenih proizvoda,

Razred 11.07 - Proizvodnja osježavajućih pića; proizvodnja mineralne vode i drugih flaširanih voda

Oblast 13 – Proizvodnja tekstila,

Oblast 14 – Proizvodnja odjeće,

Oblast 15 – Proizvodnja kože i srodnih proizvoda,

Oblast 16 - Prerada drva i proizvoda od drva i pluta; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala, osim razreda 16.10. Piljenje i blanjanje drva (proizv. rezane građe),

Oblast 17 – Proizvodnja papira i proizvoda od papira,

Oblast 20 – Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda,

Oblast 22 - Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa,

Oblast 23 – Proizvodnja ostalih nemetalnih proizvoda,

Oblast 24 – Proizvodnja baznih metala,

Oblast 25 - Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme,

Oblast 26 - Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda,

Oblast 27 – Proizvodnja električne opreme,
Oblast 28 – Proizvodnja strojeva i uređaja,
Oblast 29 – Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica,
Oblast 30 – Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava,
Oblast 31 – Proizvodnja namještaja,
Oblast 32 – Ostala prerađivačka industrija,
Ostale oblasti i razredi djelatnosti, ukoliko Povjerenstvo za provođenje Javnog poziva utvrdi da predstavljaju proizvodnu djelatnost kojom se povećava broj uposlenih radnika.
Povjerenstvo ima pravo ne predložiti djelatnosti koje predstavljaju proizvodnju vezanu za iskorištavanje prirodnih resursa: vode, drveta, ruda i mineralnih sirovina i sl.
Povjerenstvo može predložiti a Načelnik odobriti i manji broj programa koji rezultiraju novim zapošljavanjem i u slučaju da oni odstupaju od prethodno iskazanih kriterija, pa i za manji broj novouposlenih od 3 (tri), uz posebno obrazloženje.
Na navedeni javni poziv pristigle su prijave TSO Granit Gračanica i Naturalis d.o.o. Kompletiranje dokumentacije po ovim projektima izvršeno je početkom 2019. godine.
Povjerenstvo je tijekom 2018. vršilo nadzor nad projektima čija je realizacija u tijeku. Riječ je o projektu Rama tex-a u Prozoru.
Posebnom informacijom Općinskom vijeću biti će više obrazložen Program poticaja za zapošljavanje.

Realizacija Strategije razvoja Općine Prozor-Rama 2011-2020

U cilju implementacije Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2011. - 2020.godine, Odlukom o usvajanju Strategije razvoja općine Prozor-Rama 2011.- 2020. godine, broj:01-06-3750/11 od 21.12.2011. (Službeni glasnik Općine Prozor-Rama broj:6/11), Općinsko vijeće Prozor-Rama usvaja i plan provedbe, praćenja, ocjenjivanja, ažuriranja i pribavljanja sredstava za implementaciju Strategije.

Sustavi praćenja, vrednovanja i izvještavanja su sastavni dijelovi procesa strateškog planiranja, oni osiguravaju transparentnost, mjerjenje stupnja ostvarenja postavljenih ciljeva i omogućavaju da se poduzmu odgovarajuće mjere s ciljem eventualnih korekcija tijekom implementacije.

Projekti koji se realiziraju na godišnjoj razini osim što su u skladu sa najvažnijim strateškim općinskim dokumentom - Strategijom razvoja općine Prozor-Rama za period 2011.- 2020.godine, usklađeni su i sa drugim sektorskim strateškim dokumentima koji su izrađeni za općinu Prozor-Rama.

Na temelju provedene socioekonomske analize, analize razvojnih potencijala, slabosti, mogućnosti i prijetnji s jedne strane i utvrđenih resursa s mogućim budućim razvojnim trendovima s druge strane ne zaobilazno nameću prioritetne strateške ciljeve.

Strateški ciljevi:

1. Očuvan okoliš i prostor
2. Izgrađena infrastruktura
3. Razvijen i održiv gospodarski sektor

4. Razvijeni ljudski resursi i povećanje društvenog standarda

Ostvarivanje strateških ciljeva i razvojne vizije postiže se kroz realizaciju sektorskih planova a sektorski planovi, kroz planove provedbe programa, projekata i konkretnih mjera. Sukladno usvojenom planu provedbe, praćenja, ocjenjivanja, ažuriranja i pribavljanja sredstava za implementaciju strategije razvoja Općine Prozor-Rama 2011.-2020., Povjerenstvo je uradilo izvješće o implementaciji Strategije razvoja općine Prozor-Rama za razdoblje 2011-2018. godine sa tabelarnim pregledom implementacije programa, projekata i mjera po sektorskim planovima za razdoblje za navedeno razdoblje. Analizirajući podatke iz monitoringa vidljivo je da je u cijelosti implementirano: 15 programa, 8 projekata i 64 mjere, da je u fazi realizacije: 4 projekta i 6 mjer i da 1 projekt i 4 mjeru nisu započete. Također je vidljivo da su implementirana 3 projekta koja nisu bila obuhvaćena predmetnom strategijom. Urađen je operativni Plan realizacije Strategije razvoja općine za period 2019.-2020. godinu koji je zajedno sa monitoringom usvojen na O.V. Prozor-Rama dana 31.01.2020. godine.

Koncesije

Tijekom 2018. godine vršene aktivnosti po zahtjevima koncesionara "Eko Rika" d.o.o. Prozor-Rama, i „M-M Energi“ d.o.o. Ploča i „MIP“ d.o.o. G. Vakuf-Uskoplje a temeljem njihovih zahtjeva za produžetak rokova i puštanja u probni rad objekta mini hidroelektrana.

(po ovoj tematici bit će urađena i Općinskom vijeću prezentirana posebna informacija).

Urađena je informacija o stanju i korištenju energije iz obnovljivih izvora (male hidrocentralne, sunčeva energija, energija vjetra) na području općine Prozor-Rama (lipanj 2018).

III. POSLOVI IZ OBLASTI PODUZETNIŠTVA I OBRTA

1. Redovni poslovi - Upravno rješavanje

Obavljati gospodarsku djelatnost na prostoru Federacije BiH, mogu fizičke i pravne osobe.

Da bi otpočeli sa radom potrebito je izvršiti registriranje djelatnosti.

Registriranje djelatnosti vrši se sukladno važećim Zakonskim propisima, kojim se reguliraju pojedine djelatnosti:

- Zakon o unutarnjoj trgovini ("Službene novine F BiH", br. 40/10 i 79/17),
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine HNŽ", br. 12/17),
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 35/09, i 42/11),
- Zakon o turističkoj djelatnosti HNŽ (" Narodne novine HNŽ", br. 3/11),
- Zakon o gosporaskim društvima ("Službene novine F BiH", br. 81/15),
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u F BiH ("Službene novine F BiH", br. 27/05, 68/05 i 43/09),
- Podzakonski akti doneseni na temelju navedenih Zakona (pravilnici, uredbe, odluke i dr.).

Odobrenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti u općini Prozor-Rama, donosi Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije općine Prozor-Rama i to za radnje čije se poslovno

sjedište nalazi u poslovnom prostoru na području općine Prozor-Rama, a za obavljanje samostalne djelatnosti (za koju nije potreban poslovni prostor) izdaje se osobi koja ima prebivalište na području naše Općine.

Nadležno općinsko tijelo donosi rješenje o otvaranju radnje i djelatnosti, odnosno odbijanju zahtjeva za osnivanje radnji, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahtjeva. Sukladno članku 48. Zakonu o gradnji ("Sl. Novine F BiH", broj: 5/04), kod izdavanja odobrenja za rad samostalnih radnji potrebito je dostaviti uporabnu dozvolu za poslovni prostor, ukoliko se ne posjeduje uporabna dozvola, donosi se privremeno rješenje-odobrenje za rad, sukladno Odluci općinskoga vijeća Prozor-Rama.

Na poslovima stručnog savjetnika za upravno rješavanje u Službi za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, u razdoblju od 01.01.do 31.12.2018.godine, ukupno je obrađeno 354 predmeta, 1 (jedan) predmet je neobrađen, (isti je do pisanja ovoga izvješća završen), i to:

- 126 predmeta su završeni u Upravnom postupku po zahtjevu stranke,
- 9 predmeta su završena u Upravnom postupku po službenoj dužnosti,
- u 4 (četiri) zahtjeva je stranka odustala od podnesenog zahtjeva,
- 194 su izdana uvjerenja,
- 25 je dostavljenih obavijesti, suglasnosti i odgovora,
- 1 predmet je završen iz 2018.godine i
- 1 predmet je prenesena u 2019.godinu.

U niže navedenoj tablici prikazano je stanje po urađenim zahtjevima po upravnom rješavanju

Zaprimljeni zahtjevi	Preneseni u 2019.g.	Odrađeno	Žalba
134	1	(134+1) 135	0

U dolje navedenim tablicama prikazano je urađeno za razdoblje od 01.01.- 31.12.2018. godine po vrstama djelatnosti i mjesecima, kako slijedi:

TRGOVINA	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
odobrenja za rad		1	1			1	1						4
nastavak rada												1	1
odjave po zahtjevu		2					1						3
odjave po služ. duž.		1						1					2
izmjene	1												1
Ukupno	1	4	1	0	0	1	2	1	0	0	0	1	11

UGOSTITELJSTVO	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
odobrenja za rad							1			2		1	4
nastavak rada	1	2										9	11
odjave po zahtjevu	1		1	1			1	2				2	8
odjave po služ. duž.													0

izmjena	1												1
produženo radno v		1	2	1	2	4	2	4	3	4	2		26
ukupno	3	3	3	2	2	4	4	6	3	6	2	12	50

OBRT	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
odobrenja za rad		1	1 1 dop.	1		1 1 dop.	2	1			1		(8+2) 10
odjave po zahtjevu	1	1	1	1			2		1				7
odjave po služ. duž.		1		2	1								4
izmjena										2	2		4
privremena odjava		1	1							3		3	8
obustava postupka zaključkom		1				2							3
poništenje rješenja						1							1
Zaključak o ispravci							1						1
Ukupno	1	5	4	4	1	5	5	1	1	3	3	5	38

SRODNA DJELATNOST	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
odobrenja za rad			1		3	1	1	1	1		1 dop.		9
odjave po zahtjevu			1	1		1				1		2	6
odjave po služ. duž.	1	1											2
izmjene		1									1		2
obustava postupka zaključkom				1									1
ukupno	1	2	2	2	3	2	1	1	1	1	2	2	20

VLASTITE POTREBE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
odobrenja za rad	1		1		1	3	1	2					9
nastavak rada													0
odjave po zahtjevu						1							1
odjave po služ. duž.	1												1
izmjene								2					2
ukupno	2	0	1	0	1	4	1	4	0	0	0	0	13

PODUZEĆA	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
odobrenja za rad ugostiteljstvo					1								1
nastavak rada ugostiteljstvo												1	1
odjave po obavijesti													0
obavijest o početku rada (trgovina)							1						1
izmjene	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	3

Ukupno doneseno po ZUP-u

VRSTA	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
TRGOVINA	1	4	1	0	0	1	2	1	0	0	0	1	11
UGOSTITELJSTVO	3	3	3	2	2	4	4	6	3	6	2	12	50
OBRT	1	5	4	4	1	5	5	1	1	3	3	5	38
SRODNA DJELATNOST	1	2	2	2	3	2	1	1	1	1	2	2	20
VLASTITE POTREBE	2	0	1	0	1	4	1	4	0	0	0	0	13
PODUZEĆA	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	3
SVE UKUPNO	8	14	11	8	8	16	14	13	5	10	7	21	135

U ovom izvještajnom razdoblju nastavilo se sa izdavanjem privremenih odobrenja za rad za razdoblje do 31.12.2018.godine sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/09, 4/11, 1/13, 5/13, 4/14, 5/15, 4/16 i 7/17), i po istome je, u 2018.godini, ukupno odneseno 12 (dvanaest) odobrenja za nastavak rada za fizičke osobe, 2 (dva) odobrenja za novoregistrirane radnje i 1 (jedno) privremeno rješenje za obavljanje ugostiteljske djelatnost u sklopu gospodarskoga društva.

Izvješće o izdanim uvjerenjima, obavijestima i drugom:

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
UVJERENJA O OBAVLJANJU DJEL.	5	5	1	7	7	5	6	11	5	3	4	1	60
UVJERENJA O NEOBAVLJANJU DJE.	30	24	15	8	4	2	6	8	20	8	2	7	134
OBAVIJESTI O POČETKU RADA (PODUZEĆA)	4	2	1							1	1		9
OBAVIJESTI			1		1								2

SUGLASNOSTI				1		1				1		3
DOPISI i dr.		3		1		1	1	1	1	1		10
ODUSTALI od zah.										1		1
Ukupno	39	35	17	18	11	9	13	20	26	13	8	10
												219

Svi zahtjevi su zaprimljeni, obrađeni i proslijedjeni na Zakonom propisane adrese i uneseni u odgovarajuće registre, te izvršene odjave i promjene kod ranije registriranih gospodarskih subjekata.

Sa danom 31.12.2018.godine, odobrenje - rješenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti posjeduje, ukupno **176** osoba u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju, i **94** pravne osobe i to za:

30 trgovinskih radnji, (2017.-28),

32 ugostiteljske radnje, (2017.-35),

obrta i srodnih djelatnosti (od toga je 37 poljoprivredne djelatnosti), (2017.-88),

29 dopunskih djelatnosti (obrt i srodne djelatnosti), (2017.-28)

2 dodatne djelatnosti, (2017.-0),

94 pravne osobe (različite djelatnosti), (2017.-91), i

83 osoba, posjeduje rješenja za obavljanje prijevoza za vlastite potrebe (2017.-75).

Vrste registriranih obrta i srodnih djelatnosti:

Red. br.	Vrsta	Osnovno zanimanje	Dopunsko zanimanje	Dodatno zanimanje	Tradicijski stari obrt		UKUPNO
					osnovno	dopunsko	
1	Frizerski saloni	1	0	0	6	0	7
2	Krojačka radnja	1	0	0	1	1	3
3	Kemijska čistionica	1	0	0	0	0	1
4	Staklorezačka radnja	1	0	0	0	0	1
5	Zidarsko-fasaderska djelatnost	6	0	0	0	0	6
6	Internet klub	0	0	1	0	0	1
7	Autolimarska radnja	1	0	0	0	0	1
8	Vulkanizerska radnja	2	1	0	0	0	3
9	Računovodstveno programiranje	1	4	1	0	0	6
10	Kamenorezačka djelatnost	1	0	0	2	0	3
11	Bravarska radnja	3	0	0	0	0	3
12	Građevinsko uslužna djelatnost	2	0	0	0	0	2
13	Proizvodnja proizvoda od plastike	1	0	0	0	0	1

14	Pekarske radnje	4	0	0	0	0	4
15	Završni građevinski radovi	1	0	0	0	0	1
16	Automehaničarska radnja	3	0	0	0	0	3
17	Poljoprivredne djelatnosti	31	5	0	0	0	36
18	Proizvodnja rakije	1	0	0	0	0	1
19	Autoprijevozničke djelatnosti	4	1	0	0	0	5
20	Taksi služba	4	0	0	0	0	4
21	Foto video	0	1	0	0	0	1
22	Elektroinstalater	0	1	0	0	0	1
23	Optika	0	1	0	0	0	1
24	Urarsko-zlatarsko-filigranska	0	1	0	0	0	1
25	Solarne elektrane	0	8	0	0	0	8
26	Popravak komunikacijske opreme	0	1	0	0	0	1
27	Vjetroelektrane	0	1	0	0	0	1
28	Pržionica kave	0	1	0	0	0	1
29	Površinska obrada i presvlačenje	0	0	0	2	0	2
30	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje	0	0	0	1	0	1
31	Proizvodnja brava i okova	0	0	0	0	1	1
32	Izrada putnih i ručnih torbi i sl.	0	0	0	0	1	1
33	Proizvodnja namještaja i proizvoda od drva	0	0	0	2	0	2
UKUPNO		69	26	2	14	3	114
Sveukupno sa uključenim tradicijskim obrtom		(69+14) 83	(26+3) 29	2			114

U 2011.god. imali smo 15 odjava po službenoj dužnosti, u 2012.god.33 odjave, u 2013.god. 86, u 2014. god. 63, u 2015.godini 24, u 2016.god. 13, u 2017.god. 40 te u 2018.god. 9 odjava, što je od 2011. - 31.12.2018.godine ukupno 283 odjave po službenoj dužnosti. Osim gore navedenih poslova radilo se na poslovima ažuriranja popisa gospodarskih djelatnost, surađivalo sa nadležnim županijskim i federalnim ministarstvima, obrtničkom komorom HNŽ/K i drugima institucijama.

Ovjera cjenika i normativa, utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji :

- Zaprimljeno 12 zahtjeva za ovjeru cjenika ugostiteljskih usluga, svi riješeni.
- Izvršena ovjera 2 normativa ugostiteljskih usluga,
- Ovjereno 4 cjenika za obrtničke radnje,
- Zaprimljeno 5 zahtjeva za utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji, svi riješeni

Dostava mišljenja, sugestija na nacrte zakona

U ovom izvještajnom periodu nadležna služba je aktivno sudjelovala pri izradi određenih zakona u postupcima kod viših razina vlasti, te je davala svoja mišljenja, prijedloge i sugestije, sve sa ciljem izrade boljih i potpunijih zakona i uključivanje općina kao faktor odlučivanja.

IV. POSLOVI IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE, VETERINARSTVA ZEMLJIŠTA I STATISTIKE

1. Rad Sektora poljoprivrede se odvijao kroz slijedeće aktivnosti:

- Pružanje savjetodavnih usluga
- Izrada informacije o stanju poljoprivrede, šumarstva, veterinarstva
- Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka,
- Izrada i provedba Programa općinskog poticaja,
- Sajam „DANI ŠLJIVE 2017“
- Prijava plana proizvodnje za 2018 godinu
- Provedba naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.
- Vođenje evidencije poljoprivrednog zemljišta
- Provedba Pravilnika o upisu u RPG i RK
- Anketiranje i snimanje stanja u oblasti proizvodnje.

Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2018. godinu

U ovom izvještajnom periodu postupalo se sukladno Programu Vlade Federacije o utrošku proračunskih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju na području Federacije BiH, koja će se utrošiti kao potpora, poticaj za poljoprivredne proizvođače koji ispunjavaju propisane uvjete za animalnu i biljnu proizvodnju po Pravilniku za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije Općine Prozor -Rama obavještavala je sve proizvođače da se prijave i podnesu zahtjev sa potrebitom propisanom dokumentacijom te im pružila stručnu potporu i savjet kako bi ostvarili novčanu potporu-poticaj, nakon čega je nadležna komisija resornog Županijskog ministarstva i općine obilazila biljne i animalne proizvođače i utvrđivali potrebite uvjete kao i pružali dodatne savjete na terenu.

Pružena je puna potpora našim poljoprivrednim proizvođačima, udrugama, poljoprivrednim zadrugama u pogledu savjeta, stručnih mišljenja te upoznavanju o zakonskim uvjetima i propisima kao i obrada predmeta, dostava nadležnim institucijama a sve s ciljem potpunog

ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Podneseni zahtjevi za ostvarivanje poticaja od strane poljoprivrednih proizvođača, obrađeni od strane Službe i sektora poljoprivrede:

a) Animalna proizvodnja:

Zaprimaljeni zahtjevi po vrstama proizvodnje – općina Prozor – Rama 2018. godina:

VRSTA PROIZVODNJE		Br. zahtjeva	Br.grla/br.košnica
Animalna proizvodnja	Uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze)	54	10 729
	Uzgoj rasplodnih junica	1	5
	Pčelarska proizvodnja	31	1810
SVEGA	86		

b) Biljna proizvodnja:

Zaprimaljeni zahtjevi po vrstama proizvodnje – 2018. godina.

	Vrsta proizvodnje	Broj zahtjeva
Ratarske i povrtlarske kulture	Proizvodnja krušnih žitarica (pšenica i raž)	-
	Proizvodnja silažnog kukuruza	-
	Proizvodnja povrća (rajčica paprika, krastavac, patlidžan, mrkva, cikla, luk, salata i mladi krumpir)	2
	Proizvodnja ječma	-
	Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja (kamilica, menta, lavanda, ružmarin, smilje i lovor)	-
SVEGA:		2

Gore navedeni zahtjevi su obrađivani kroz više faza realizacije:

1. U propisanom roku podnošenje zahtjeva na odgovarajućem obrascu -prijava proizvodnje.
2. Podjela obrazaca o brojnom stanju iz registra životinja koji vodi Federalni agromediteranski zavod
3. Obilazak nadležne komisije i utvrđivanje propisanih uvjeta,
4. Kompletiranje predmeta i dostavljanje županijskom resornom ministarstvu na daljnju obradu.

Služba je u ovom periodu skupa sa Savjetodavnim službom županijskog nadležnog ministarstva obišla sve vlasnike koji su prijavili uzgoj rasplodnih junica u sustavu uzgojno seleksijskog rada, osnovno stado ovaca i koza, pčelarsku proizvodnju, proizvodnju povrća,proizvodnja žitarica.

U 2018. godini ostvarivali su se poticaji za dva modela za koji su doneseni i objavljeni Pravilnici i predviđen poticaj Programom nadležnog ministarstva:

- Po modelu poticaj proizvodnji
- Po modelu ostalih vrsta novčanih potpora u poljoprivredi

Provđena naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-preradivačkoj proizvodnji HNŽ.

Provđenom naputka o načinu i uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-preradivačkoj proizvodnji HNŽ broj: 11-03-26-67618 od

21.5.2018.god., općina Prozor-Rama zaprimila je 105 zahtjeva, od čega je u biljnoj proizvodnji:

- a) Podizanje novih nasada šljiva- 62 zahtjeva
- b) Poticaj na proizvodnja malina -29 zahtjeva
- c) Proizvodnja povrća u plastenicima -1 zahtjeva
- d) Podizanje novih nasada oraha - 1 zahtjev

Uvidom na terenu od strane ovlaštene komisije, konstatirano je da su 93 poljoprivredna proizvođača ispunili propisane uvjete, sačinjen je zapisnik i upućeni na daljnju obradu, 12 zahtjeva nije ispunjavalo uvjete spomenutog naputka.

Animalna proizvodnja: Oprasivači poljoprivrednih kultura-pčelarstvo

Ovaj dio novčane potpore odrađen je s Udrugom Maslačak gdje se ukupno prijavilo 31 proizvođač.

Potpore hranidbe u ovčarstvu i kozarstvu: Pravo na novčanu podršku za hranidbu u ovčarstvu i kozarstvu imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu podršku za uzgoj rasplodne stoke-ovce i koze u 2018. godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane podrške i isti dostavilo FMPVŠ. Udio podrške za hranidbu iznosi do 20 % od ukupno obračunatog iznosa federalne novčane podrške uzgoj rasplodne stoke – ovce i koze. Za ovu vrstu potpore apliciralo je 53 poljoprivrednih proizvođača.

Provedba Programa poticaja poljoprivredi, Općine Prozor-Rama

Temeljem Programa utroška sredstava za razvoj poljoprivrede sa kriterijima raspodjele i javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odabir korisnika za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji na području općine Prozor-Rama za 2018. godinu, je poticano kroz slijedeće vidove:

1. Proizvodnja Ramskog bijelog luka-češnjaka, 150,00 KM po dulumu.
2. Voćarska proizvodnja –podizanje novih nasada šljive, Projekt revitalizacije voćnjaka(sadni materijal, analiza zemlje i savjetodavne usluge)
3. Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.), 50,00 KM/dn
4. Potpora proizvodnji kravlje mlijeka, 0,10 KM/lit.
5. Potpora uzgoju muznih krava, 100,00 KM/grlo
6. Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj, po poslovnom planu i ulaganju
7. Organiziranje Sajma „Dani Šljive“
8. Podrška poljoprivrednim udrušgama
9. Potpora pojedinačnim projektima poljoprivrednika

Potpore biljnoj proizvodnji

Proizvodnja Ramskog bijelog luka-češnjaka

Zaprimljeno 27. zahtjeva koji su obrađeni u izvještajnom periodu.

- Ukupan površina nasada bijelog luka za poticaj ; 64,5 dn

Ukupno za isplatu poticaja; 9.675,00 KM.

Voćarska proizvodnja

Podizanje novih nasada šljive, jesenska sadnja -Projekt revitalizacija voćnjaka:

Općina je odobrila 62. zahtjeva poljoprivrednih proizvođača za nabavku sadnica šljive za jesensku sadnju (5800 sadnica, 116 dulumu zasađeno). Od strane Općine financiran je sadni materijal, analiza zemlje, savjetodavne usluge te obrađeni svi zahtjevi za županijski poticaj.

Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.)

- Broj zahtjeva koji ispunjavaju uvjete 37. Ukupan površina nasada 315,4 dn

- Ukupno za isplatu poticaja; 15.770,00 KM.

Potpore animalnoj proizvodnji

Potpore proizvodnji kravlje mlijeka:

Korisnici sredstava ovog javnog poziva mogu biti fizičke i pravne osobe (OPG, poduzeća i obrti) sa sjedištem u općini Prozor-Rama koji ostvaruju stočarsku proizvodnju kravlje mlijeka i koji su isporučili otkupljivačima-prerađivačima.

Sredstva za potporu proizvodnji kravlje mlijeka dodjeljivala su se proizvođačima mlijeka na području općine Prozor-Rama koji su ispunili uvjete za federalni poticaj. Općina Prozor-Rama poticala je ovu vrstu proizvodnje 0,10 KM/l po litru, najviše do 500 KM po prijavitelju.

Za IV. kvartal 2017. godinu i za I., II., i III., kvartal 2018. godinu, i izvještajnom periodu obrađeno je ukupno 12 zahtjeva. Ukupna proizvodnja mlijeka 144.423 litara. Za ovu vrstu potpore uplaćeno je 8.217,70 KM.

Potpore uzgoju muznih krava

Sredstva za potporu uzgoja muznih krava dodjeljivala su se proizvođačima mlijeka na području općine Prozor –Rama, koji su u sustavu otkupa mlijeka i za proizvodnju mlijeka za prodaju na neki drugi način ili preradu u domaćinstvu u visini od 100,00 KM godišnje po grlu.

Za ovu vrstu potpore služba je zaprimila 121 zahtjev, nakon terenskog rada, obilaska stočara utvrđeno je da kod podnositelja zahtjeva nalazi ukupno 341 muzno grlo. Iznos isplaćen za ovu vrstu potpore je 34.100,00 KM

Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj

Sredstva za subvencioniranje za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj realizirana su kao novčana potpora po pojedinačnim zahtjevima i poslovnom planu za ulaganja: Investicije u poljoprivredno gospodarstvo-objekte, voćnjake, investicije u poljoprivredne strojeve za biljnu i stočarsku proizvodnju, nabavka osnovnog stada i proširenje stada, ostala ulaganja u poljoprivredu.

Proizvođači koji obavljaju ili planiraju poljoprivrednu proizvodnju, te planiraju svoj poslovni plan realizirati kroz izgradnju, sanaciju i proširenje poljoprivrednog objekata, podizanje voćnjaka, nabavku radnih strojeva, traktora, nabavku i proširenje osnovnog stada ili druga ulaganja za poljoprivrednu proizvodnju, na ovu mjeru prijavilo je se 12 poljoprivrednih proizvođača i odobreno 40.000,00 KM, koja su isplaćena u 2019. godini.

Prijava planirane proizvodnje za 2019. god.

Služba je radila na prikupljanju i obradi podataka za prijavu planirane proizvodnje za 2019. godinu, sukladno Pravilniku o načinu i uvjetima ostvarenja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnje, i koji su proslijeđeni nadležnom županijskom ministarstvu na daljnju obradu.

Služba je zaprimila zahtjeve iz sljedećih vidova planirane poljoprivredne proizvodnje:

Prijava plana proizvodnje, animalna proizvodnja za 2019. godinu:

Vrsta Proizvodnje		Broj zahtjeva
Animalna proizvodnja	Uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze)	52
	Uzgoj rasplodnih junica	3
	Uzgoj goveda u sustavu krava tele	2
	Proizvodnja goveđeg mesa	1
	Proizvodnja kravlje mlijeka	6

	Mliječne krave	8
	Proizvodnja svinjskog mesa	1
	Pčelarska proizvodnja	31
	Proizvodnja riblje mlađi	1
	Proizvodnja konzumne ribe	1
SVEGA		106

Prijava plana proizvodnje biljna proizvodnja za 2019. godinu:

	Vrsta proizvodnje	Broj zahtjeva
Ratarske i povrtlarske kulture	Proizvodnja krušnih žitarica (pšenica i raž)	-
	Proizvodnja silažnog kukuruza	-
	Proizvodnja povrća (rajčica paprika, krastavac, patlidžan, mrkva, cikla, luk, salata i mladi krumpir)	2
	Proizvodnja ječma	-
	Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja (kamilica, menta, lavanda, ružmarin, smilje i lovor)	-
SVEGA:		2

Napomena: Zahtjevi za poticaj i prijava plana proizvodnje odnose se na poljoprivredne proizvođače koje je služba obrađivala. Međutim, sukladno važećem pravilniku zahtjevi su se mogli podnositi i izravno Ministarstvu.

Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata

U registar poljoprivrednih gospodarstava i registar klijenata u 2018 godini, upisano je 74 poljoprivrednih gospodarstava, pa je ukupno u RPG i RK upisano 596 obiteljskih gospodarstava i klijenata do kraja 2018. godine.

Svim poljoprivrednim proizvođačima koji su vršili promjene u RPG i RK pružena je pomoć prilikom popunjavanja obrazaca i dr. a njih je u 2018 godini bilo ukupno 201 koji su redovito prijavili promjene za tekuću godinu.

Na podešeni pismeni zahtjev poljoprivrednih proizvođača izdavane su potvrde o upisu u RPG i RK, ukupno je do kraja 2018 godine je bilo 135 potvrda.

Potvrde su izdavane u različite svrhe i to prijave na javne oglase, dizanje kredita, registraciju teretnih vozila za vlastite potrebe u sklopu poljoprivredne proizvodnje i dr.

Statistika, planovi i izvješća

Služba je u izvještajnom periodu obradila i proslijedila nadležnim institucijama slijedeća statistička izvješća:

Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ Mostar;

- Plan proljetne i jesen je sjetve za područje općine Prozor-Rama za 2018. godinu
- Izvješće o realizaciji proljetne i jesenje sjetve u 2018. godini na području općine Prozor-Rama
- Izvješće o ostvarenim prinosima voća
- Izvješće o berbi strnih žita i berbi kukuruza u 2018. god.
- Podaci o stanju biljne proizvodnje za 2017. Godinu
- Dostava podataka za zeleno izvješće

Federalnom zavodu za statistiku, Služba za statistiku HNŽ, Mostar :

- Izvješće o godišnjem obračunu bruto vrijednosti proizvodnje i dodatne vrijednosti poljoprivrede privatnog sektora, poljoprivrednih gospodarstava za općinu Prozor- Rama za 2017.godinu
 - Plan proljetne i jesenje sjetve za 2018.godinu za područje općine Prozor-Rama
 - Izvješće o realizaciji proljetne i jesenje sjetve u 2018.godini na području općine Prozor-Rama
 - Procjena brojnog stanja stoke i stočne proizvodnje za 2017. godinu, procjena se utvrđivala terenskim radom i radom u uredu
 - Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima ranih usjeva i voća u 2018. godini
 - Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima kasnih usjeva i voća u 2018. godini
 - Izvješće o realizaciji Sajma
- Vanjskotrgovinska komora BiH**
- Program i plan realizacije Sajma za upis u Registar sajmova BiH
 - Izvješće o realizaciji Sajma
 - Uvrštavanje Sajma za u kalendar sajmova Vanjsko trgovinske komore BiH.

Poljoprivredno zemljište;

Na temelju članka 128. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09), Zakona o poljoprivrednom zemljištu HNŽ („Narodne novine HNŽ“ broj: 8/13) i Pravilnika o sadržaju i obliku obrazaca i načinu vođenja evidencije o poljoprivrednom zemljištu, ova služba vodila je evidenciju u obliku godišnjeg stanja prema dobivenim podacima iz katastra Općine i CZ, o obradivom i neobradivom poljoprivrednom zemljištu po katastarskim kulturama i klasama, o miniranim površinama te iste dostavljali nadležnom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Na obrascu br. 6. koji je poslan u Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ postoje podaci o ukupnoj miniranosti šumskog i poljoprivrednog zemljišta i ona iznosi 1565 ha. U 2018 godini nije vršeno deminiranje šumskog i poljoprivrednog zemljišta.

Agrometeorološka stanica

Postavljena agrometeorološka stanica koja je instalirana u voćnjaku u Prozoru. Projekt instaliranja stanica je financiran od strane IPA fonda Europske unije, a implementator je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ zajedno sa općinom Prozor-Rama i Udrugom „Eko plod“. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ najavljuju skoro postavljanje i foto stanica u općinama HNŽ. Agrometeorološka stanica je kompletno automatizirana stanica koja služi za praćenje mikroklimatskih uvjeta koji vladaju u nasadu, te ima mogućnost mjerjenja temperature i vlažnosti zraka, tla, količinu padavina, smjer i brzinu vjetra i vlažnost lista. Podaci s ove agrostanice izravno se šalju pomoću GPRS tehnologije na server, a koji će biti instaliran u općini i udruzi. Time je omogućeno da poljoprivredna služba može precizno određivati rokove tretiranja zaštitnim sredstvima i olakšan je izbor preparata, te se potiče korištenje preventivnih sredstava za zaštitu. Na temelju ostalih izmijerenih parametara olakšano je određivanje roka i obroka navodnjavanja, provedba agrotehničkih mjera nakon mraza ili drugih ekstremnih klimatskih uvjeta i primjena agrotehničkih mjera u klimatskim prilikama u kojima se postižu najbolji rezultati. Stanica je prilagođena svim vrstama proizvodnje tako da ju mogu koristiti voćari, vinogradari, povrtlari. Dodatna vrijednost ove stanice je što će građani i zainteresirani subjekti moći koristiti "svježe" podatke o temperaturi, vlažnosti zraka i atmosferskom tlaku koji će se objavljivati.

Certifikacija poljoprivrednih savjetodavaca

Temeljem članka 13. Zakona o poljoprivredno savjetodavnoj djelatnosti HNŽ („S. Novine HNŽ, broj: 9“), podnoseni su zahtjev za izdavanje certifikata za obavljanje poljoprivredne savjetodavne djelatnosti. Iz Odsjeka za poljoprivredu, 5 djelatnika ispunilo je sve potrebite uvjete propisane u navedenom Zakonu i dobili certifikat, javne poljoprivredne savjetodavne djelatnosti u jedinici lokalne samuprave što im daje mogućnost pružanja svjetodavnih usluga iz različitih poljoprivrednih proizvodnji i ekonomike polj. proizvodnje.

SAJAM POLJOPRIVREDE, PREHRANE I TURIZMA “DANI ŠLJIVE”

Trinaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma pod nazivom “DANI ŠLJIVE” održan je 17. i 18. rujna 2018. godine. Cilj je bio okupiti sve relevantne gospodarstvenike iz oblasti poljoprivrede, prehrane i turizma kako bi se pored promocije njihovi proizvoda stvorio ambijent za uspostavu bolje međusobne suradnje, otvaranje mogućnosti unapređenja proizvodnje i prezentiranje trenutačnih mogućnosti gospodarskih perspektiva uz nezaobilaznu suradnju sa znanstvenicima i znanstvenim institucijama. Na sajmu je sudjelovalo stotinjak izlagača. Mnogi poljoprivredni proizvođači sa područja naše Općine su svoje proizvode predstavili preko udruga čiji su članovi Udruge pčelara „Maslačak“ Ekološke udruge poljoprivrednih i prehrambenih proizvođača „Eko Plod“

U sklopu manifestacije je organizirana gastro ponuda Rame. Sajam je imao i humanitarni karakter tako da je sav prihod od ulaznica kao i od organizirane tombole namijenjen Udruzi roditelja djece s posebnim potrebama „Djeca nade“, a nagrade za tombolu su darivali izlagači i posjetitelji.

Na Sajmu je vršeno ocjenjivanje kvalitete sira, rakija, likera, dodijeljene su plakete za kvalitetu, plakete za kvalitetu gastro ponude, plakete za kvalitetu predstavljanja turističke ponude Rame i plakete za paletu proizvoda, dodijeljene su zahvalnice za sudjelovanje, uspješnu suradnju i pomoć u realizaciji sajma. Financiranje Sajma su pomogli Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Općina Prozor-Rama u sklopu 13. Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „DANI ŠLJIVE“ organizirala je okrugli stol na teme:

Prerada voća, povrća i ljekovitog bilja – iskorak prema tržištu, sa temama;

-Poljoprivredna proizvodnja u općini Prozor-Rama, mogućnosti dalnjeg razvoja - mr.sc. Stipo Čuljak

-Načini i modeli umrežavanja i organiziranja, prijenos znanja i iskustava, tržište - Mira Jović, izvršna direktorica UPIP-a Žepče

-Prerada voća i povrća i ljekovitog bilja-Bernardica Barbarić, magistra prehrambene tehnologije

-U sklopu sajma održana je radionica na temu turizma na kojima smo sudjelovali – prezentacija projekata „Razvoj turizam na tri jezera“. Projekt je prezentiralo Udruženje LINK Mostar u suradnji sa Općinom i Agencijom za lokalni razvoj Prozor-Rama.

Veterinarstvo

Bolesti stoke

Praćenje zdravstvenog stanja životinja, zbog suzbijanja raznih bolesti, imali smo aktivnu suradnju sa nadležnom Veterinarskom stanicom kao i sufinanciranje veterinarskih usluga za analizu krvi. Veterinarska stanica izvršila je dijagnostičkog ispitivanje uzoraka krvnih seruma goveda na zarazne bolest brucelozu, enzootsku leukozu goveda, Bcijepljenjem malih

preživača protive bruceloze, cijepljenje pasa protive bjesnoće, cijepljenje svinja protiv svinjske kuge.

Cijepljenje malih preživača protiv bruceloze – 4500 životinja;

Cijepljenje pasa protive bjesnoće- 1137 pasa;

Cijepljenje svinja protiv svinjske kuge 2598 svinja.

Na području naše općine u 2018 godini nije došlo do pojave Bruceloza niti Q-groznice.

Subvencija veterinarskih usluga za analizu krvi

Kroz subvencioniranje veterinarskih usluga za analizu krvi kod goveda u 2018 godine financirano sa 35 KM po grlu muznih krava, steonih junica i uzgoj u sustavu krava–tele, u pravcu otkrivanja zaraznih bolesti i zdravstveno ispravnih proizvoda za tržiste (mljeko, meso).

Nakon provedenog Javnoga poziva za animalnu proizvodnju -Subvencija veterinarskih usluga analiza krvi mlijecnih krava i steonih junica za 2018 godinu, djelatnici veterinarske satnice „SEMA VET“d.o.o. izvršili su uzimanjem uzorka kriv na terenu, i podnijeli su zahtjevne za isplatnu subvencije nakon pruženih veterinarskih usluga. Za 184 životinje kod 21 korisnika odobreno je 6.440,00 KM potpore po ovom osnovu.

Pomoć poljoprivrednim udrugama

Poznajući značaj udruživanja poljoprivrednih proizvođača u udruge kako bi lakše ostvarili svoj cilj u proizvodnji i plasmanu proizvoda. Općina je pružala svaku pomoć registriranim poljoprivrednim udrugama kroz: finansijsku potporu, pomoć pri kandidiranju određenih aplikacijskih programa, stručnu pomoć i povezivanje sa višim institucijama vlasti. Preko Ekološke udruge „EKO PLOD“ vršena je realizacija projekta Revitalizacija voćnjaka šljive i savjetodavnih usluga. Potpomognuto je sudjelovanje udruga na domaćem sajmu kao i drugim sajmovima na kojim su sudjelovali. Kroz ovu podršku podpomognuti su; Ekološka udruga „EKO PLOD“, Udruga pčelara „Maslačak“, ribolovno društvo, lovačko društvo. Iz proračuna za pomoći u radu udruga izdvojeno je 161.000,00 KM.

V. POSLOVI ODSJEKA ZA FINANCIJE

U području Odsjeka financija obavljali su se poslovi:

- Poslovi računovodstvenog evidentiranja, poslovi planiranja prihoda i plasmana finansijskih sredstava

- Poslovi izrade i praćenja izvršenja proračuna Općine

- Izrađivali analize, planove i izvješća iz oblasti financija i računovodstva, priprema proračuna i godišnji obračuna,

- Pratili ostvarivanje proračuna, pripremali odgovarajuće finansijske akte, vodili knjigovodstvene evidencije nekretnina i druge imovine u vlasništvu Općine.

- Obavljali poslove naplate komunalne naknade i naknade za korištenje građevinskog zemljišta, te obavljali druge upravne, stručne i druge poslove vezane za finansijsko-materijalno poslovanje Općine .

- Vršili obračune plaća i naknada za djelatnike Općine, općinske vijećnike, po projektima prekogranične suradnje.

U sklopu priprema za izradu proračunskih dokumenata Odsjek je sudjelovao u organiziranju javne rasprave o nacrtu proračuna za 2019. godinu.

Odsjek je po ovim poslovima redovito davao izvješća nadležnim institucijama, FIP-u, Ministarstvu financija HNŽ/K, Federalnom Ministarstvu financija, Statistici.

U ovom odsjeku vršeni su i poslovi naplate komunalne naknade te analizirane naplate i po drugim osnovama.

Sa ciljem osiguranja financijske stabilnosti pripremljena je Odluka o financiranju deficitu iz gotovinskog toka. Odluci je prethodio postupak javne nabave najpovoljnijeg ponuditelja navedene financijske usluge. Odluka je usvojena na sjednici Općinskog vijeća 20.12.2018.

VI. OSTALE AKTIVNOSTI SLUŽBE

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije sudjelovala je i u drugim aktivnostima, posebno onima koji su vezani za poboljšanje proračunskih prihoda općine Prozor – Rama. Iznalazile su se mogućnosti poboljšanja proračunskih prihoda kroz komunalne naknade i za korisnike hidroakumulacijskih objekata, uključujući jezerske površine.

Također se, zajedno sa Načelnikom i sa Općinskom Pravobraniteljicom, sudjelovalo u aktivnostima oko primjene odgovarajućih zakonskih rješenja za plaćanje naknada za korištenje hidroakumulacijskih objekata.

Zakon o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidro akumulacionih objekata (Sl. Novine F BiH br.44/02.i 57/09.) propisuje visinu i način izdvajanja i usmjeravanja dijela prihoda ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata izgrađenih na potopljenim područjima u svrhu proizvodnje električne energije.

Javno poduzeće koje ostvaruje prihod korištenjem hidroakumulacijskih objekata izgrađenih na potopljenim područjima, dužno je po odredbama ovog zakona obračunati i plaćati naknadu. Ranije je sa Elektroprivredom BiH postignut poseban sporazum kojim je definirana obveza sukladno navedenom Zakonu na način kako je to tražila općina Prozor – Rama. Elektroprivreda HZ HB nije pristala na sporazumijevanje te je protiv iste vođen sudske postupak koji je još u tijeku.

Također su vođene aktivnosti oko okolišnog dopuštenja za rad HE Rama kojima se kroz poseban sporazum između organa koji zastupaju određene interese u svezi saniranja šteta, obnove i unapređenja infrastrukture i stanja okoliša po obodu akumulacije Ramskog jezera pokušava poboljšati stanje u određenim oblastima.

Prioritetne zadaće ovih javnih subjekata, kao društveno odgovornih koji svoj rad i djelovanje žele temeljiti na visokim standardima svijesti s krajnjim ciljem poboljšanja uvjeta življenja ljudima, imovini i okolišu na prostoru oko bazena Ramskog jezera, definirane su kroz:

1. Saniranje klizišta po obodu akumulacije Ramskog jezera,
2. Saniranje Jaklićkog mosta,
3. Saniranje i izgradnja puta K.Polje-Maglice-Orašac,
4. Projektiranje i izgradnja putne infrastrukture obodom Ramskog jezera,
5. Projektiranje i izgradnja kanalizacijskog sustava naselja obodom Ramskog jezera,
6. Urbanizacije i uređenje obala Ramskog jezera u skladu sa Prostornim planom Općine.

VII. SUDJELOVANJE U PRIPREMAMA MATERIJALA ZA SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA PROZOR – RAMA

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije općine Prozor – Rama u periodu 01.01.- 31.12.2018. sudjelovala je u pripremama materijala za sjednice Općinskog vijeća Prozor – Rama, i to dijelom samostalno, dijelom u suradnji sa drugim općinskim službama, po ukupno 40 točaka dnevnog reda.

Šef Službe
Josip Juričić, dipl.oec.